

دبیر شورای عالی امنیت ملی در پیامی با اشاره به آخرین وضعیت کشور و منطقه اظهار کرد: تا آمریکا رفتارش را تصحیح نکند، تنگه هرمز باز نمی‌شود.
محمدباقر ذوالقدر در ادامه گفت: تصحیح رفتار یعنی: ۱. ایران را هرگز و با هیچ زبانی تهدید و به مقدسات این ملت توهین نکند. ۲. به جنگ و تجاوز علیه ایران و متحدین ایران در لبنان، فلسطین، یمن و عراق برای همیشه پایان دهد. ۳. محاصره دریایی را بردارد و نیروهای نظامی دریایی و هوایی خود را از پیرامون ایران خارج کند. ۴. خسارت‌های دو جنگ تجاوزکارانه و تحمیلی به ایران را بی‌کم و کاست بپردازد. ۵. تحریم‌های ظالمانه و غیرقانونی علیه ملت ایران را بردارد. ۶. دارایی‌های مسدود شده و دزدیده‌شده مردم ایران را بی‌بید و شرط آزاد کند. وی افزود: اینها مطالبات مردم مبعوث‌شده ایران است که در ۱۶۰روز حضور بی‌امان در میدان و خیابان آن را فریاد زده‌اند. ذوالقدر در نهایت تأکید کرد: شورای عالی امنیت ملی هرگز کوتاه نخواهد آمد؛ چه در جنگ و چه در مذاکره.

رئیس مجلس:

خبرنگاران، رزمندگان آگاهی هستند

رئیس مجلس شورای اسلامی در پیامی به مناسبت روز خبرنگار تأکید کرد که خبرنگاران رزمندگانی هستند که سنگرشان آگاهی، سلاح‌شان حقیقت و مأموریت‌شان دفاع از امنیت روانی، هویت ملی و اقتدار فرهنگی یک ملت است.
محمدباقر قالیباف در این پیام با تأکید بر این‌که صهیونیسم و استکبار جهانی تنها شهرها را بمباران نمی‌کنند و حقیقت را هدف قرار داده و اعتماد ملت‌ها را نشانه‌گرفته‌اند، نوشته‌است:در چنین جهانی، خبرنگاران تنها مخبروکننده اخبار نیستند؛ رزمندگانی هستند که سنگرشان آگاهی،سلاح‌شان حقیقت ومأموریت‌شان دفاع ازامنیت روانی، هویت ملی واقتدار فرهنگی یک ملت‌است.
رئیس هیات‌مذاکره‌کننده‌ایران گفت:جنگ‌تحمیلی‌سوم، این حقیقت را باصدایی رسا به‌جهانیان اعلام کرد‌که ایران سرفراز، نه‌تنها در میدان نظامی شکست‌ناپذیراست، بلکه در جبهه روایت نیز فرزندان این سرزمین، اجازه نمی‌دهند دشمن، پیروزی‌های موهوم خود را بر افکار عمومی‌بناکند.
قالیباف در پایان آورده‌است: اطمینان دارم همان‌گونه‌که رزمندگان این سرزمین، از مرزهای ایران پاسداری کردند، خبرنگاران مؤمن، زمان شناس، مجاهد و مسئول نیز از مرزهای حقیقت پاسداری خواهند کرد، چراکه ایران مقتدر، تنها با قدرت بازو حفظ نمی‌شود، بلکه با قدرت اندیشه، صداقت روایت وقلم‌هایی‌که هرگز در برابر دشمن به‌اسارت تحریف درنی‌آیند، استوار و سرفراز خواهد‌ماند.

عراقچی: به توافق با عمان درباره تنگه هرمز نزدیکیم

وزیر امور خارجه در نشست خبری رئیس جمهور با خبرنگاران با بیان این‌که مذاکرات با عمان درباره سازوکار حقوقی و مدیریت تنگه هرمز در مورد تعیین مسیر تردد تنگه هرمز در حال انجام است، گفت: ما خیلی به توافق نزدیک هستیم‌اما ما باز شدن تنگه هرمز تابع شرایط دیگری ازجمله جریان موارد نقض تفاهم‌نامه اسلام‌آباد از سوی آمریکااست. سیدعباس عراقچی اظهارکرد: در گذشته TSS یا مسیری وجود داشت که دیگر از نظر جمهوری اسلامی این مسیر برای تردد کشتی‌های قابل قبول نیست ولازم است TSS جدیدی در نظر گرفته شود که البته پیچیدگی‌های گسترده فنی و حقوقی دارد؛ با توجه به پیچیدگی‌های فنی و حقوقی فعلا درباره یک مسیر موقت صحبت می‌کنیم. وی تصریح کرد: قبل از دستیابی به مسیر جدید، مسیر موقتی که به‌عنوان پایه مسیر اصلی خواهد بود در نظر گرفته خواهد شد. در این خصوص میان نیروهای نظامی و دریایی دو کشور براساس نقشه‌های موجود مذاکراتی انجام شده است که با جمع‌بندی این مذاکرات، مسیر جدید مشخص خواهد شد.
عراقچی در بخشی دیگر با تأکید بر این‌که موارد نقض تفاهم‌نامه پاکستان باید که به یک پیگیری شود، گفت: این آمریکا بود که تفاهم‌نامه را نقض کرد؛ بند پنج تفاهم‌نامه توسط جمهوری اسلامی ایران در حال انجام بود و قرار بود ظرف یک ماه شرایط تردد به حالت عادی باگردد که اتفاقا در طول دو هفته میزان تردها به ۶۰ درصد شرایط عادی رسید اما آمریکایی‌ها به دنبال ایجاد مسیرهای جدیدی در تنگه هرمز بودند و علی‌رغم تذکרהایی که کشورمان داد، آنان به دنبال خدشه‌دار کردن مدیریت ایران و تنگه هرمز برآمدند؛ لذا نقض یادداشت تفاهم و مدیریت ایران بر تنگه‌هرمز از سوی جمهوری اسلامی ایران به هیچ‌عنوان پذیرفتنی نیست.

پس از دو سال دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور به مناسبت روز خبرنگار در تالار وزارت کشور در مقابل جمعی از خبرنگاران به نمایندگی از رسانه‌های کشور نشست تا در حساس‌ترین روزهای تاریخ معاصر ایران پاسخگوی سؤالات اصحاب رسانه باشد. نشست‌ی که با پاسخ‌های گرم رئیس‌جمهور آغاز شد و حدود دو ساعت طول کشید و در انتها پرسش‌های چالشی خبرنگاران حتی نشانه‌هایی از ناخرسندی را در چهره او نشان می‌داد. پرسش‌هایی که غالباً در حوزه‌های سیاست خارجی و معیشت‌سخت مردم در این روزها مطرح شد. شایدمهم‌ترین موضوع و نگرانی خبرنگاران شرایط مبهم گفت‌وگوهای سیاسی میان ایران و طرف‌های عمانی و آمریکایی بود.

سفره مردم و تورم بالای سالانه کشور از دیگر موضوعات پرتکراری بود که رئیس‌جمهور در این نشست خبری با آن روبه‌رو شد. در ابتدای شروع نشست خبری، رئیس‌جمهور بر اهمیت رسالت خبرنگاران اشاره کرد و گفت: شعر کربلا در کربلای‌ماند اگر زینب نبود، مصداق این نکته است که اگر آن خبرسانی‌ها، آن فریاد‌ها و آن آرزوخواهی‌ها نباشد، بسیاری از حقایق و واقعیت‌ها در تاریخ گم می‌شوند و جنایت‌ها پنهان می‌ماند.

دکتر پزشکیان با تبریک روز خبرنگار به فعالان عرصه رسانه و خبر، نقش و مسئولیت آنها را در شرایط حساس کشور مهم و تعیین‌کننده دانست و اظهار امیدواری کرد خبرنگاران بتوانند این مسئولیت سنگین را با صداقت، انصاف و با لحاظ مصالح و منافع کشور به انجام برسانند.

رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت توجه رسانه‌ها به ملاحظات حاکم بر شرایط کشور گفت: امیدوارم با بار سنگین مسئولیتی‌راکه بر دوش دارید، بتوانید صادقانه، منصفانه و بر اساس مصلحتی که در کشور وجود دارد، به پیش ببرید.

پاسخ رئیس‌جمهور به سؤال روزنامه «جام‌جم»

در بخشی از این جلسه پرسش و پاسخ، خبرنگار روزنامه جام‌جم از رئیس‌جمهور پرسید: «اگر دولت چهاردهم بخواهد عملکرد سیاست‌خارجی دولت را تنها با سه شاخص قابل اندازه‌گیری ارزیابی کند آن سه کدام خواهند بود؟ برای مثال افزایش تجارت خارجی، کاهش تحریم‌ها، دور کردن سایه جنگ از سر کشور، جذب سرمایه‌گذاری خارجی، عضویت در نهادهای بین‌المللی و یا شاخص دیگر؟» رئیس‌جمهور در پاسخ به بخشی از این سؤال درباره برنامه دولت برای عبور از تحریم‌ها و تمهیدات لازم برای اداره کشور در صورت تداوم محاصره، به تشریح رویکرد دولت در حوزه دیپلماسی اقتصادی و توسعه مسیرهای تجاری پرداخت و اظهار داشت: یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی اقدامات دولت، میزان و حجم مبادلات

یادداشت

دکتر فواد ایزدی اکارشناس ارشد مسائل آمریکا

سیاست‌های ضدایرانی آمریکا تغییر نکرده‌است

درست است که جنگ علیه ایران و تقابل با ایران کار ساده‌ای نیست اما باید توجه داشت آمریکایی‌ها همچنان که ما برای شرایط مختلف سناریو نویسی می‌کنیم و از شرایط خاص درس می‌گیریم، سناریوهایی را که پیش‌تر نوشته‌اند مورد بازنگری و تصحیح قرار می‌دهند. سناریوی حمله گسترده و سرنگونی دفاعی نظام یا تسلیم و تصاحب نفت ایران به‌عنوان مطلوب در ابتدای دولت ترامپ نوشته‌شد، که محقق نگردید و طبیعتا الان که آنها با احتمالات و شرایط سخت‌تر مواجه شدند، سناریوی مواجهه‌خود را تصحیح می‌کنند اما شواهد و رصد سیاست‌های دولت ترامپ نشان می‌دهد اهداف کلان آنها همچنان همان

رئیس‌جمهور در مراسم روز خبرنگار در پاسخ به «جام‌جم»

اقدامات دولت در شرایط جنگی را تشریح کرد

آمریکا از تفاهم‌نامه‌تخلف کرد

تجاری و تلاش برای گسترش آن با کشورهای مختلف است.

دکتر پزشکیان گفت: دولت در این مسیر، توسعه تعاملات اقتصادی با کشورهای منطقه و استفاده از ظرفیت سازوکارهای بین‌المللی ازجمله اتحادیه اقتصادی اوراسیا، بریکس، سازمان همکاری شانگهای و اکو را دنبال می‌کند و در این حوزه اقدامات و پیشرفت‌های قابل توجهی صورت گرفته‌است.

رئیس‌جمهور با اشاره به تلاش دولت برای فعال نگه داشتن مسیرهای تجاری کشور افزود: برای نمونه، در شرایطی که مسیر دریایی با محدودیت مواجه شده است، پیش از این یک قطار در هفته از چین به ایران وارد می‌شد، اما اکنون این ظرفیت به سه قطار در روز افزایش یافته است. همچنین در حال توافق و برنامه‌ریزی برای فعال سازی مسیرهای دیگر از طریق جمهوری آذربایجان، روسیه و سایر مسیرهای منطقه‌ای هستیم.
دکتر پزشکیان تأکید کرد: این‌گونه نیست که کشور در برابر فشار و محاصره منفعل بماند و صرفاً منتظر تصمیم دیگران نمی‌شید. ما در حال یافتن مسیرهای جایگزین و ایجاد ظرفیت‌های جدید برای تداوم تجارت، تأمین نیازهای کشور و افزایش تاب‌آوری اقتصادی هستیم.

وجود دیدگاه‌های مختلف طبیعی است

همچنین دکتر مسعود پزشکیان در پاسخ به سؤال رسانه‌ای دیگر که درخصوص شایعات اختلافات در میان دستگاه سیاسی و نیروهای نظامی در مورد مسائلی همچون مدل

سیاست سرنگونی و تصاحب نفت ایران است، حالا مسیر و راه

فعلی آنها با مشکلاتی مواجه شده است و به مشکلاتی برخورد کرده‌اند که در حال کار کردن روی آن هستند.
بدترین اتفاق‌ی که می‌تواند بیفتد این است که ما اخیراً را که رسانه‌های آمریکایی منتشر می‌کنند می‌خوانیم و بدون شواهد باور کنیم. اگر آمریکا ترامپ واقعاً احساس شکست خوردن داشته باشد، باید سیاستش را عوض کند. چون تمام شواهد و اظهارات عملکرد دولت ترامپ و سیاست‌های کنگره بیانگر آن است که سیاست کلان ضدایرانی این کشور عوض نشده. باید توجه داشته باشیم از ابتدا طرح آمریکا این بوده که حملات چند هفته‌ای یا نهایتاً چندماهه باشد و در صورتی که شرایط سخت شد، مدتی برای کنترل قیمت نفت و فشار سیاسی و اقتصادی داخلی تنفسی بگیرد و دوباره حمله کند.
الان ما در آن دوره تنفس آمریکا هستیم؛ به‌خصوص که تا انتخابات کنگره تا سه ماه آینده ترامپ محدودیتی‌هایی دارد و اگر کارهای خیلی بزرگی انجام دهد، ممکن

است تبعات منفی در انتخابات داشته‌باشد. باید این‌طور ببینیم انتخابات آمریکا که تمام شود، ترامپ دو سال فرصت دارد برای رسیدن به اهدافی که هنوز به آنها نرسیده است. سه ماه آینده فرصتی برای ماست که سیاست‌ما مواجهه خود با آمریکا را مورد بازنگری قرار دهیم و اگر چنین نکنیم لاجرم مشکلات ما بعد از انتخابات آمریکا زیادت‌ر خواهد شد. یکی از ارکان اصلی سیاست تهاجم به ایران، تصاحب نفت ما بوده است. ترامپ باید این پیام قاطع و روشن را دریافت کند که در صورت حمله به ایران نه تنها نفت ایران در دسترس نخواهد بود بلکه نفت کشورهای منطقه هم از دسترس خارج خواهد شد. یعنی او باید به این نکته برسد که ذهنیت مقامات ایرانی آن است که حالت فعلی را تحمل نمی‌کنند. یعنی این‌که هرازگاهی به ایران حمله شود و حمله به ایران عادی‌سازی گردد. ترامپ باید متوجه شود که ایران تصمیم گرفته اگر مسیر حمله به ایران عادی‌سازی شود، دسترسی آمریکا به منابع مالی کشورهای خلیج فارس

یادداشت

دکتر شهاب اسفندیاری | استاد دانشگاه

آیا تفاهم‌نامه حداکثر دستاورد راهبردی ایران بود؟

- پس از دو هفته عملیات نظامی آمریکا و به‌رغم تهدیدهای شدید و غلیظ ترامپ - برای گسترش حملات علیه زیرساخت‌های انرژی ایران، بار دیگر شاهد عقب‌نشینی آنها هستیم. به گزارش نیویورک تایمز ایران اکنون در موقعیت بالاتری نسبت به زمان امضای تفاهم‌نامه قرار دارد و عملاً کنترل بر تنگه هرمز را تثبیت کرده‌است.
۲- در حالی است که برخی از دستیابی ایران به «حداکثر دستاورد راهبردی» قبل از امضای تفاهم‌نامه سخن می‌گفتند و معتقد بودند ادامه دفاع میهنی دیگر هیچ دستاوردی نخواهد داشت و منتقدان راه «جنگ‌طلبی» متهم می‌کردند. این اشخاص حتی از باز شدن مسیر جنوبی تنگه‌هرمز هم دفاع می‌کردند که این با ادعاهای آنها در خصوص الزام به حفظ «ترتیبات ایران» در تفاهم‌نامه در تعارض بود.

۳- اعلام رسمی عقب‌نشینی از عملیات گسترده نظامی یعنی آمریکا با هم نتوانست تنگه هرمز را از طریق نظامی باز کند و مجبور است کنترل ایران بر این تنگه را بپذیرد. اکنون صحبت از این است که مسیر ورود به خلیج فارس کاملاً تحت مدیریت ایران باشد و عبور از مسیر خروج نیز با هماهنگی کشورمان صورت گیرد. این هرچند برای بازگشایی تنگه کافی نیست اما نشانه دستیابی به یک دستاورد مهم راهبردی است که متأسفانه در تفاهم‌نامه بر آن به اندازه کافی تصریح نشده‌بود.
۴- شاید اگر برخی در آن مقطع دچار این خطای محاسباتی نمی‌شدند که «چیزی بیشتر از این به دست ما نمی‌آید»، و اصرار می‌کردند که عبور و مرور از تنگه هرمز منحصر با هماهنگی ایران و با اعمال حاکمیت (Authority)، مدیریت (Management) یا تنظیم‌گری (Regulation) کشورمان انجام شود نیازی به دو هفته جنگ برای تثبیت مجدد این

ولی بالاخره علی‌رغم این‌که آنها یک کشور دیگر هستند، جمهوری اسلامی آنها را وادار کرد که آمریکا به آنها فشار بیاورد و جنگ در لبنان را متوقف کند.

دکتر پزشکیان همچنین با اشاره به موضوع منابع مالی مسدود‌شده و مذاکرات مربوط به بازگشت این منابع اظهار کرد: درباره بازگشت منابع مالی مسدود‌شده نیز در حال مذاکره بودیم، از طرف دیگر تیم مذاکره‌کننده در حال گفت‌وگو درباره سرمایه‌گذاری برای بازسازی مناطق آسیب‌دیده از جنگ بود.

رئیس‌جمهور با تأکید بر این‌که مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال آمریکا تغییر نکرده است، تصریح کرد: آمریکا استعمارگر است، آمریکا قاتل است و در این شکی نیست. اما همین گفت‌وگو، همین بحث‌ها و همین دیپلماسی، آمریکا را وادار کرد که پای توافق و تفاهم با ایران بیاید.

آمریکا به تفاهم عمل نکرد

دکتر پزشکیان با تأکید بر ضرورت صیانت از دستاورد‌های حاصل‌شده در عرصه دیپلماسی، به موضوع تخلف در تنگه هرمز واکنش جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد و گفت: آنها چون طبق آن تفاهم‌نامه، می‌بایست بر اساس دستورالعمل‌هایی که جمهوری اسلامی با کشور عمان با هم می‌نویسند، عمل کنند، عمل نکردند و ما هم پاسخ دادیم. اما معمولاً در چنین مواقعی باید یک تیمی تشکیل شود که نقض تفاهم را حل کند. اما به هر حال روند در حال پیگیری است. امیدواریم بتوانیم مسیر را با عزت و سربلندی برای کشور پیش ببریم.

رئیس‌جمهور با دفاع از عملکرد تیم‌های کارشناسی و مذاکره‌کننده کشور تأکید کرد: اعتقاد من این است که تیم مذاکره‌کننده ما انسان‌های دلسوز، کارشناس و زحمتکشی بودند. بی‌انصافی است که خودمان آنها را این‌گونه تخریب کنیم.

شرایط نه جنگ و نه صلح به صلاح کشور نیست

دکتر پزشکیان در ادامه در پاسخ به سؤال دیگری درباره موضوع تورم، شرایط سختی معیشتی مردم و رویکرد دولت در زمینه مذاکره به‌رغم عهدشکنی طرف آمریکایی و حمله به کشورمان در میانه مذاکرات، با تشریح فرآیند تصمیم‌گیری در شرایط «نه جنگ و نه صلح»، بر ضرورت اتخاذ تصمیمات مبتنی بر ارزیابی دقیق ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و اقتضات کشور تأکید کرد و گفت: ما در شورای عالی امنیت ملی که در آن مجموعه‌ای از چهره‌های برجسته و فرماندهان که اگر بخواهید از اقتدار کشور صحبت کنید، همین فرماندهان آن را ایجاد کرده‌اند، حضور داشتند؛ چه در حوزه نظامی و چه در حوزه امنیت داخلی. همه آنها معتقد بودند آن چیزی که نوشته شده بود باید انجام شود. در نتیجه، بر اساس نظرات کارشناسی، یک تفاهم درباره نحوه مدیریت شرایط نه جنگ و نه صلح شکل گرفت.

حداقل تا دو سال آینده صفر خواهد شد؛ بدین شکل که سایت‌های نفتی کشورهای منطقه به‌صورت گسترده هدف قرار می‌گیرد. اما اگر آمریکا به این یقین برسد که ایران بر همین سیاست کج‌دار و مریز ادامه دهد و در قبال تهاجم به هر نقطه آن به‌صورت نظامی جواب می‌دهد، سیاست‌شان از عوض نخواهند چراکه این را قابل مدیریت می‌دانند. اگر چنین شود، ما تا دو سال و نیم آینده که ترامپ در قدرت است با آمریکا جنگ داریم. بنابراین باید تکلیف کشور از حیث سیاست‌گذاری در برابر تهاجمات آمریکا را در دو سه ماه آتی روشن کرد. تهدید فرماندهان خوب است اما کافی نیست. ترامپ و مشاورانش فقط زمانی که ببینند در سطح شورای عالی امنیت ملی چنین تغییر سیاستی با اجماع حاصل و ابلاغ شده، دست از تهاجم به ایران برخواهند داشت. وگرنه در صورتی که احساس کنند قرار است ایران بر همین حالت کج‌دار و مریز در برابر حملات دوره‌ای آمریکا عمل کند، بر فشار خود خواهند افزود.

دستاورد نبود. استفاده از واژه ترتیبات (Arrangements) که بار معنایی ضعیف و تشریفاتی دارد و هیچ دالیتی بر حاکمیت و مدیریت ایران نداشت یک خطا بود. ضمن این‌که در تفاهم‌نامه ایران ملزم به انجام ترتیبات برای بازگشایی نامحدود (Unrestricted) تنگه شده بود؛ ادیاتی که بیشتر حاکی از تکلیف یکطرفه بود تا دستیابی به یک جایگاه راهبردی. مشکل دیگر این‌که متن هیچ معنی ایجاد نمی‌کرد که دیگران هم ترتیبات خود برای بازگشایی را اعمال کنند و لذا حداکثرنتل ایران بر تنگه تثبیت نشده‌بود.
۵- واقعیت این است که مسأله مدیریت ایران بر تنگه هرمز اساساً ربطی به عمان نداشت. امنیت ملی ایران از مسیر تنگه هرمز خدشه‌دار شده و کشور ما مورد حمله قرار گرفته بود. ایران در جنگ، تنگه هرمز را فتح کرد و کنترل آن را به دست آورد و آمریکا با تمام توان نظامی خود نتوانست به هدف خود برسد. قرار بود در مذاکرات این دستاورد تثبیت شود. منوط کردن مدیریت تنگه هرمز به توافقات آتی با عمان - کشوری که هیچ استقلال و اختیاری ندارد - خطای راهبردی دیگر در متن تفاهم‌نامه بود. همه توافقات در این خصوص باید نقد انجام می‌شد.

۶- ذهن‌های استعمارزده شاید بگویند از نظر قوانین بین‌المللی و مقررات حقوقی دریانوردی ما نمی‌توانیم بدون همکاری عمان تنگه هرمز را مدیریت کنیم. از این افراد باید پرسید مگر براساس قوانین بین‌المللی به ایران حمله شد که پایان آن براساس قوانین بین‌المللی باشد؟ چطور در آغاز جنگ «جهان متمدن» سکوت کرده بود و بلکه حمایت و همراهی می‌کرد؟ حالا ما باید به این درندگان سفاک پاسخ دهیم و پابندی خود به قوانین بین‌الملل را ثابت کنیم؟ باید این افکار متحجرانه و مرتجعانه را که جز خسارت و زیان برای کشور ما هیچ فایده‌ای نداشته‌است به زباله‌دان ببندازیم.

متن کامل را در
جام جم آنلاین
بخوانید